

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia teorii obwodów							Kod przedmiotu	ES2E100 001	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	30	15						Punkty ECTS	3	
Przedmioty wprowadzające										
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z: - metodami analizy obwodów nieliniowych w stanie ustalonym i nieustalonym, - metodami wyznaczania transmitancji oraz ich redukcji za pomocą schematu blokowego lub grafów Masona, - sposobami syntezy dwójników pasywnych, - przekształceniem Z i jego zastosowaniem, - metodami analizy wrażliwości obwodu na zmiany parametrów, - komputerowymi metodami analizy obwodów elektrycznych.									
Treści programowe	<p>Wykład: Analiza obwodów nieliniowych w stanie ustalonym i w stanach przejściowych. Schematy blokowe i grafy Masona obwodów elektrycznych. Synteza dwójników pasywnych. Przekształcenie "Z" - proste i odwrotne oraz jego zastosowania do rozwiązywania równań różnicowych. Analiza wrażliwości obwodów na zmiany parametrów. Komputerowe metody analizy obwodów elektrycznych.</p> <p>Ćwiczenia: Obliczanie obwodów nieliniowych w stanie ustalonym i w stanach przejściowych. Wyznaczanie zastępczej transmitancji na podstawie schematów blokowych obwodów lub korzystając z grafów Masona. Synteza dwójników pasywnych – wyznaczanie imitancji. Przekształcenie "Z" - proste i odwrotne oraz jego zastosowania do rozwiązywania równań różnicowych.</p>									
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, ćwiczenia przedmiotowe									
Forma zaliczenia	Wykład - egzamin pisemny, ćwiczenia – kartkówki									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	oblicza obwody nieliniowe w stanie ustalonym i nieustalonym, analizuje wyniki i przedstawia je w postaci graficznej							EL2_W01, EL2_W02, EL2_U01, EL2_U06		

EU2	wykorzystuje schematy blokowe i grafy Masona do obliczania transmitancji	EL2_W02, EL2_U01, EL2_U06	
EU3	klasyfikuje dwójniki RLC i przypisuje właściwe metody ich syntezy	EL2_W02, EL2_U06	
EU4	analizuje układy impulsowe stosując przekształcenie Z - proste i odwrotne, analizuje wrażliwość obwodów na wpływ parametrów	EL2_W02, EL2_U01, EL2_U06	
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	egzamin pisemny, kartkówki, dyskusja w ramach ćwiczeń, aktywność	W, C	
EU2	egzamin pisemny, kartkówki, dyskusja w ramach ćwiczeń, aktywność	W, C	
EU3	egzamin pisemny, kartkówki, dyskusja w ramach ćwiczeń, aktywność	W, C	
EU4	egzamin pisemny, kartkówki, dyskusja w ramach ćwiczeń, aktywność	W, C	
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.	
Wyliczenie	udział w wykładach	30	
	udział w ćwiczeniach audytoryjnych i sprawdzianach	15	
	przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych	20	
	udział w konsultacjach związanych z zajęciami (W-2, CW-3)	5	
	przygotowanie do egzaminu i obecność na nim (2)	15	
	RAZEM:	85	
Wskaźniki ilościowe		GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		50	2
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		38	1,5
Literatura podstawowa	1. Bolkowski S.: Teoria obwodów elektrycznych. WNT, Warszawa 2013. 2. Peterson W.: Wybrane zagadnienia teorii obwodów: zbiór zadań. Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok 2012		
Literatura uzupełniająca	1. Boylestad R.L.: Introductory Circuit Analysis. Prentice Hall, New York 2006 2. Boylestad R.L., Nashelsky L.: Electronic Devices and Circuit Theory. Prentice Hall, New York 2005		
Jednostka realizująca	Katedra Elektrotechniki Teoretycznej i Metrologii	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	dr inż. Sławomir Kwiećkowski	31.03.2019	

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Elektromechaniczne systemy napędowe 1							Kod przedmiotu	ES2E100 002	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	30			30				Punkty ECTS	4	
Przedmioty wprowadzające										
Cele przedmiotu	<p>Zapoznanie studentów z metodami tworzenia modeli matematycznych układów elektromechanicznych. Zapoznanie studentów z zaawansowanymi metodami sterowania układami elektromechanicznymi. Zapoznanie studentów z metodami analizy i syntezy liniowych i nieliniowych podsystemów elektromechanicznych. Zapoznanie studentów z metodami identyfikacji parametrów i niemierzalnych zmiennych stanu w układach elektromechanicznych. Zapoznanie studentów z metodyką projektowania i symulacji układów elektromechanicznych.</p>									
Treści programowe	<p><u>Wykład</u> Modele matematyczne maszyn i układów elektromechanicznych w dziedzinie zmiennych stanu i wektorów przestrzennych. Układy elektromechaniczne z silnikami prądu stałego. Układy elektromechaniczne z silnikami prądu przemiennego. Zasady sterowania częstotliwościowego w wersji skalarnej i wektorowej. Synteza i analiza liniowych i nieliniowych podsystemów regulacji prądu, prędkości kątowej i położenia. Metody identyfikacji parametrów oraz niemierzalnych zmiennych stanu w układach elektromechanicznych. Modele i estymatory strumienia magnetycznego oraz prędkości kątowej. Ocena oddziaływania układów elektromechanicznych na sieć zasilającą.</p> <p><u>Projektowanie</u> Projektowanie i badania symulacyjne układów elektromechanicznych z silnikami wykonawczymi prądu stałego. Projektowanie i badania symulacyjne modeli i estymatorów parametrów i niemierzalnych zmiennych stanu w układach elektromechanicznych.</p>									
Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, metoda projektów									

Forma zaliczenia	Wykład: kolokwium, egzamin pisemny. Projektowanie: wykonanie i obrona projektu			
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	Wyjaśnia nowoczesne metody i techniki sterowania elektromechanicznymi systemami napędowymi	EL2_W03 EL2_W05		
EU2	Formułuje modele matematyczne maszyn i prostych systemów elektromechanicznych	EL2_W03		
EU3	Projektuje wybrane podsystemy układu elektromechanicznego	EL2_U02 EL2_U03		
EU4	Analizuje właściwości wybranych podsystemów układu elektromechanicznego	EL2_U03 EL2_U06		
EU5	Ocenia właściwości statyczne i dynamiczne modeli podsystemów elektromechanicznych lub estymatorów parametrów lub niemierzalnych zmiennych stanu	EL2_U08		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja		
EU1	Kolokwia, egzamin pisemny	W		
EU2	Kolokwia, egzamin pisemny	W		
EU3	Wykonanie i obrona projektu	P		
EU4	Kolokwia, egzamin pisemny, wykonanie i obrona projektu	W, P		
EU5	Kolokwia, egzamin pisemny	W		
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)			Liczba godz.	
Wyliczenie	Udział w wykładach	30		
	Udział w zajęciach projektowych	30		
	Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	20		
	Opracowanie projektu	30		
	Przygotowanie do obrony projektu	10		
	Udział w konsultacjach związanych z wykładem	2		
	Udział w konsultacjach związanych z projektowaniem	3		
		RAZEM:	125	
Wskaźniki ilościowe			GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela			65	2,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym			75	3
Literatura podstawowa	1.Sieklucki G: Automatyka napędu. Wydawnictwa AGH, Kraków 2009. 2.Grzesiak L., Ufnalski B. Kaszewski A.: Sterowanie napędów elektrycznych:			

	<p>analiza, modelowanie, projektowanie, Wydawnictwa naukowe PWN, Warszawa, 2016.</p> <p>3. Bisztyga B., Sieklucki G., Zdrojewski A., Orzechowski T., Sykulski R.: Modele i zasady sterowania napędami elektrycznymi, Wydawnictwa AGH, Kraków, 2014.</p> <p>4. Koczara W.: Wprowadzenie do napędu elektrycznego, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2012.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>1. Wilamowski B. M., Irwin J. D.: Power electronics and motor drives, Boca Raton; CRC/Taylor&Francis, 2011.</p> <p>2. Mohan N.: Advanced Electric Drives: analysis, control and modeling using Matlab/Simulink, John Wiley & Sons. Inc, 2014.</p>	
Jednostka realizująca	Katedra Energoelektroniki i Napędów Elektrycznych	Data opracowania programu
Program opracował(a)	Dr hab. inż. Marian R. Dubowski, prof. PB	20. 03. 2019 r.

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika						Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny						Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Pomiary elektryczne wielkości nieelektrycznych 1						Kod przedmiotu	ES2E200 010	
							Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
	15							Punkty ECTS	2
Przedmioty wprowadzające	Metrologia								
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawowymi metodami pomiaru wielkości nieelektrycznych metodami elektrycznymi oraz układami do pomiaru: temperatury, prędkości obrotowej, tensometrii oporowej oraz innych wielkości nieelektrycznych. Zaznajomienie studentów z podstawami techniki sensorowej, układami kondycjonującymi sygnały oraz systemami pomiarowymi.								
Treści programowe	Specyfika pomiarów elektrycznych wielkości nieelektrycznych - tor pomiarowy, charakterystyki przetwarzania. Podstawy teoretyczne, mierzone wielkości, typowe układy pomiarowe, przyczyny błędów pomiarów przetworników: temperatury, indukcyjnościowych, pola magnetycznego, tensometrycznych, ultradźwiękowych, piezoelektrycznych i innych wykorzystywanych w pomiarze wielkości nieelektrycznych. Podstawy projektowania toru pomiarowego, dobór czujników, przetworników oraz metod przesyłu danych pomiarowych.								
Metody dydaktyczne	wykłady, prezentacja multimedialna, eksperymenty fizyczne i symulacyjne, udostępnienie rzeczywistych urządzeń w czasie wykładu								
Forma zaliczenia	kolokwia częściowe, egzamin końcowy								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się						Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	student: wymienia i klasyfikuje sensory do pomiaru podstawowych wielkości nieelektrycznych						EL2_W04		
EU2	zna podstawowe metody pomiaru wielkości nieelektrycznych przy wykorzystaniu sygnałów elektrycznych						EL2_W06		

EU3	szkicuje i analizuje tor pomiarowy mający wykorzystanie w pomiarze wielkości nieelektrycznych	EL2_W07	
EU4	poprawnie identyfikuje parametry techniczne wybranych czujników oraz urządzeń pomiarowych	EL2_W04	
EU5			
EU6			
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	kolokwia cząstkowe, egzamin końcowy	W	
EU2	kolokwia cząstkowe, egzamin końcowy	W	
EU3	kolokwia cząstkowe, egzamin końcowy	W	
EU4	kolokwia cząstkowe, egzamin końcowy	W	
EU5			
EU6			
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.	
Wyliczenie	Udział w wykładach	15	
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu, obecność na zaliczeniach cząstkowych	30	
	Udział w konsultacjach	5	
		RAZEM:	50
Wskaźniki ilościowe		GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		20	0,8
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		0	0
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawrocki W.: Systemy i sensory pomiarowe, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, 2001 2. Miłek M.: Metrologia elektryczna wielkości nieelektrycznych, Oficyna Wydawnicza Politechniki Zielonogórskiej 2006 3. Rząsa M. R., Kiczma B.: Elektryczne i elektroniczne czujniki temperatury, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, 2005 4. Buchczik D., Piotrowski J., Ilewicz W.: Pomiary czujniki i metody pomiarowe wybranych wielkości fizycznych i składu chemicznego, Wydawnictwo WNT, 2013 5. Zięba A.: Analiza danych w naukach ścisłych i technice, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2016 		
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Chwaleba A. i inni: Metrologia elektryczna, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2007 2. Nawrocki W.: Komputerowe systemy pomiarowe, Wydawnictwa Komuni- 		

	<p>kacji i Łączności, 2002</p> <p>3. Stabrowski M.: Cyfrowe przyrządy pomiarowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2003</p> <p>4. Tumański S.: Technika pomiarowa, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, 2007</p> <p>5. Potter R.W.: The art of measurement. Theory and Practice. Prentice Hall PTR, 2000</p>	
Jednostka realizująca	Katedra Elektrotechniki Teoretycznej i Metrologii	Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Wojciech Walendziuk	22 marca 2019 roku

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne
Specjalność / ścieżka dyplomowania	przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Nazwa przedmiotu	Metody numeryczne w technice							Kod przedmiotu	ES1E100 004
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
	15	-	-	-	30	-	-	Punkty ECTS	3
Przedmioty wprowadzające	-								
Cele przedmiotu	<p>Poznanie podstawowych metod numerycznych stosowanych w elektrotechnice, opanowanie zasad ich praktycznej realizacji i wykorzystania.</p> <p>Opanowanie wybranych metod numerycznych stosowanych w urządzeniach elektrycznych i zasad ich poprawnego stosowania.</p> <p>Nabycie umiejętności tworzenia własnych modeli i oceny zjawisk obwodowych i polowych z wykorzystaniem dostępnego oprogramowania.</p> <p>Opanowanie podstaw matematycznych oraz zasad wykorzystania metody elementów skończonych.</p>								
Treści programowe	<p><u>Wykład:</u></p> <p>Błędy obliczeń numerycznych. Stabilność, stopień uwarunkowania i koszt numeryczny metod. Rząd metody numerycznej ze względu na błąd obliczeń. Metoda elementów skończonych i różnic skończonych: podstawy matematyczne, warunki poprawnej realizacji. Rozwiązywanie zagadnień nieliniowych. Optymalizacja numeryczna: podstawy matematyczne, zagadnienia jedno i wielokryterialne, metody bezgradientowe, metody gradientowe.</p> <p><u>Pracownia specjalistyczna:</u></p> <p>Kwadratury numeryczne i schematy różniczkowania: realizacja metod.</p> <p>Transformaty w analizie sygnałów: szybka transformata Fouriera, krótkoczasowa transformata Fouriera, wprowadzenie do transformat wielorozdzielczych. Algorytmy analizy sygnałów: numeryczne filtrowanie, detekcja sygnałów. Metoda elementów skończonych i różnic skończonych: tworzenie modeli dotyczących zagadnień elektrycznych.</p>								
Metody dydaktyczne	<p>Wykład: wyjaśnienie zagadnień, prezentacje przykładów, analiza przypadków, dyskusja. Pracownia specjalistyczna: ćwiczenia studentów z użyciem specjalistycznego oprogramowania (opracowanie wybranych zagadnień, wykonanie zadań).</p>								

Forma zaliczenia	Wykład: zaliczenia pisemne, kolokwia cząstkowe z zakresu kolejnych tematów; Pracownia specjalistyczna: sprawozdania z zajęć, zaliczenia pisemne przygotowania do zajęć.	
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
EU1	wyjaśnia i przytacza zasady realizacji metod numerycznych z zakresu analizy sygnałów	EL2_W01, EL2_W08
EU2	definiuje i opisuje zadania w postaci umożliwiającej zastosowanie metod numerycznych	EL2_U10
EU3	stosuje wybrane metody numeryczne do analizy danych, filtrowania i detekcji	EL2_U06
EU4	omawia i stosuje metody numeryczne rozwiązywania zagadnień opisanych równaniami różniczkowymi cząstkowymi	EL2_W01, EL2_W08, EL2_U07
EU5	interpretuje wyniki obliczeń, potrafi oszacować ich wiarygodność i błąd obliczeń	EL2_U04, EL2_U06
EU6	wykorzystuje poznane metody numeryczne do rozwiązywania zadań dot. analizy sygnałów, zjawisk elektrycznych (opisane PDE), optymalizacji	EL2_U04, EL2_U08
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	kolokwia zaliczające (W), ocena dostarczonej dokumentacji (PS)	W, Ps
EU2	ocena dostarczonej dokumentacji, realizacja zadań w trakcie zajęć, dyskusja	W, Ps
EU3	ocena dostarczonej dokumentacji, zaliczenia pisemne	Ps
EU4	kolokwia zaliczające (W), ocena dostarczonej dokumentacji (PS)	W, Ps
EU5	ocena dostarczonej dokumentacji, ocena realizacja zadań w trakcie zajęć	Ps
EU6	ocena dostarczonej dokumentacji, ocena realizacja zadań w trakcie zajęć	Ps
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	udział w wykładach	15
	udział w pracowni specjalistycznej	30
	przygotowanie do zajęć (pracowni specjalistycznej)	15
	opracowanie sprawozdań, wykonanie zadań domowych	10
	udział w konsultacjach	5
	przygotowanie do zaliczenia wykładu, udział w zalicze-	10

	niu		
		RAZEM:	82
	Wskaźniki ilościowe	GODZINY	ECTS
	Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela	50	2
	Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym	55	2,2
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krupka J., Miękina A., Morawski R.Z., Opalski L. J.: Wstęp do metod numerycznych dla studentów elektroniki i technik informacyjnych. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2009. 2. Majchrzak E., Mochnacki B.: Metody numeryczne, podstawy teoretyczne, aspekty praktyczne i algorytmy. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 2004. 3. Zieliński T.: Cyfrowe przetwarzanie sygnałów: od teorii do zastosowań. WKŁ, Warszawa, 2005. 4. Ostanin A.: Optymalizacja liniowa i nieliniowa. Wydawnictwa Politechniki Białostockiej, Białystok, 2005. 5. Kincaid D., Cheney W.: Analiza numeryczna. WNT, Warszawa, 2006. 		
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sikora J.: Numeryczne metody rozwiązywania zagadnień brzegowych. Wyd. Uczelniane Politechniki Lubelskiej, Lublin, 2009. 2. Spałek D.: Metody numeryczne w zagadnieniach elektrotechniki i analizie pola elektromagnetycznego. Wyd. Prac. Komp. J. Skalmierski, Gliwice 2014. 3. Osowski S., Cichocki A., Siwek K.: Matlab w zastosowaniu do obliczeń obwodowych i przetwarzania sygnałów. Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa, 2006. 4. Rosłonec S.: Fundamental numerical methods for electrical engineering. Springer, Berlin, 2008. 5. Chong E. K. P., Zak S. H.: An Introduction to Optimization. John Wiley and Sons, New York, 2001. 		
Jednostka realizująca	Katedra Elektrotechniki Teoretycznej i Metrologii	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	dr hab. inż. Bogusław Butryło, prof. PB	05.04.2019 r.	

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Synteza układów cyfrowych							Kod przedmiotu	ES2E100005	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	30		30					Punkty ECTS	4	
Przedmioty wprowadzające										
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów metodami opisu i syntezy układów cyfrowych. Zapoznanie z elementami specyfikacji języka HDL, strukturą projektu. Nauczenie zasad tworzenia projektu w języku opisu sprzętowego oraz syntezy układów cyfrowych. Nabycie praktycznych umiejętności syntezy układów cyfrowych z wykorzystaniem struktur programowalnych.									
Treści programowe	<p><u>Wykład:</u> Metody opisu i syntezy układów cyfrowych. Przykładowe realizacje układów kombinacyjnych i sekwencyjnych z elementami opisu w języku HDL. Elementy specyfikacji, struktura projektu oraz standardowe elementy biblioteczne języka HDL. Instrukcje sekwencyjne i współbieżne. Opis strukturalny i behawioralny projektu. Przegląd architektur układów PLD/FPGA. Typowe architektury makrokomórki, bloku logicznego, elementów we-wy.</p> <p><u>Laboratorium:</u> Przełączniki, wyświetlacze, multipleksery - implementacja i obsługa w HDL. Konwersja i wyświetlanie informacji binarnej. Realizacja funkcji rejestrowych, liczników i timerów w strukturach programowalnych. Implementacja i obsługa pamięci w układach programowalnych. Narzędzia CAD projektowania układów cyfrowych z wykorzystaniem struktur programowalnych. Tworzenie własnych bibliotek komponentów projektowych. Struktury hierarchiczne układów cyfrowych.</p>									
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, ćwiczenia laboratoryjne									
Forma zaliczenia	Wykład - zaliczenie na ocenę. Laboratorium - ocena z wykonania ćwiczenia, ocena sprawozdań									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów		

		uczenia się
EU1	posiada pogłębioną wiedzę w zakresie metod syntezy układów cyfrowych, potrafi zaprojektować układ o zadanych funkcjach użytkowych	EL2_W02 EL2_U07
EU2	zna instrukcje języka wysokiego poziomu HDL, ich składnię, przeznaczenie	EL2_W08
EU3	potrafi opisać działanie układu cyfrowego w języku HDL, tworzyć własne biblioteki komponentów, projektować struktury hierarchiczne	EL2_U08
EU4	potrafi posługiwać się narzędziami CAD, zaprojektować, uruchomić i przetestować układ cyfrowy	EL2_U06 EL2_U08
EU5	posiada wiedzę o obecnym stanie oraz trendach rozwojowych układów programowalnych	EL2_W09
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	kolokwium zaliczające wykład, sprawozdanie z ćwiczenia	W, L
EU2	kolokwium zaliczające wykład	W
EU3	obserwacja pracy na zajęciach lab., sprawozdanie z ćwiczenia	L
EU4	obserwacja pracy na zajęciach lab., sprawozdanie z ćwiczenia	L
EU5	kolokwium zaliczające wykład	W
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	udział w wykładach	30
	udział w ćwiczeniach laboratoryjnych	30
	przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych, opracowanie sprawozdań, wykonanie zadań domowych	30
	przygotowanie do zaliczenia wykładu i obecność na nim (18h+2h zaliczenie)	20
	udział w konsultacjach	5
	RAZEM:	115
Wskaźniki ilościowe		GODZINY ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		65 2,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		60 2,4
Literatura podstawowa	1. M. Barski, W. Jędruch: Układy cyfrowe - podstawy projektowania i opis w języku VHDL, Gdańsk 2013.	

	2. M. Zwoliński: Projektowanie układów cyfrowych z wykorzystaniem języka VHDL, WKiŁ, 2007. 3. L. Grodzki, W. Owieczko: Podstawy techniki cyfrowej, Wydawnictwo PB, 2006. 4. Instrukcje do ćwiczeń – strona internetowa katedry Automatyki i Elektroniki http://www.we.pb.edu.pl .	
Literatura uzupełniająca	1. Skahill K.: Język VHDL. Projektowanie programowalnych układów logicznych, WNT, Warszawa, 2010. 2. Floyd L. T.: Digital Fundamentals with PLD Programming, Prentice Hall, Amazon, 2005. 3. Altera Corp.: Introduction to the Quartus II Software, San Jose, 2015. 4. strona www.altera.com	
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Elektroniki	Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Walenty Owieczko	22.03.2019

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Automatyka elektroenergetyczna							Kod przedmiotu	ES2E100 006	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	15		15					Punkty ECTS	2	
Przedmioty wprowadzające	-									
Cele przedmiotu	<p>Nabycie wiedzy o roli automatyki reagującej na zakłócenia w pracy systemu elektroenergetycznego. Zapoznanie z ideą działania i rozwiązaniami automatyki eliminacyjnej, prewencyjnej, restytucyjnej oraz systemowej. Nabycie umiejętności badania układów automatyk: samoczynnego ponownego załączenia, samoczynnego załączenia rezerwy i samoczynnego częstotliwościowego odciążania oraz wybranych zabezpieczeń elektroenergetycznych.</p>									
Treści programowe	<p><u>Wykład:</u> Rola automatyki elektroenergetycznej, zabezpieczeniowej i systemowej, w układach elektroenergetycznych. Zakłócenia w pracy systemu elektroenergetycznego. Układy automatyk elektroenergetycznych: eliminacyjnej prewencyjnej i restytucyjnej. Automatyka generatorów zapobiegająca ich długotrwałemu kołysaniu mocy i wypadaniu z synchronizmu. Automatyka zapobiegająca lawinie napięciowej i częstotliwościowej. Automatyka w generatorach rozproszonych źródeł energii elektrycznej.</p> <p><u>Laboratorium:</u> Badanie układów automatyk: samoczynnego ponownego załączenia (SPZ), samoczynnego załączenia rezerwy (SZR) i samoczynnego częstotliwościowego odciążania (SCO) oraz zabezpieczeń autonomicznych.</p>									
Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, laboratorium.									
Forma zaliczenia	Wykład - kolokwium zaliczeniowe. Laboratorium - ocena sprawozdań, sprawdziany przygotowania do ćwiczeń laboratoryjnych.									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	potrafi zdefiniować rodzaje zakłóceń w systemie elek-							EL2_W04		

	troenergetyczny oraz jego elementach a także urządzenia i układy automatyki zabezpieczeniowej prewencyjnej, eliminacyjnej, restytucyjnej i systemowej	
EU2	identyfikuje wybrane oprogramowanie narzędziowe przydatne do analizy pracy systemu elektroenergetycznego	EL2_W08
EU3	prezentuje trendy rozwojowe i nowe osiągnięcia w sterowaniu pracą sieci i urządzeń elektroenergetycznych	EL2_W09
EU4	przygotowuje i przeprowadza badania elementów automatyki elektroenergetycznej	EL2_U04
EU5	stosuje odpowiednie narzędzia analityczne i symulacyjne do rozwiązywania zadań z zakresu modelowania automatyki elektroenergetycznej	EL2_U06
EU6	uzupełniania samodzielnie wiedzę z zakresu nowoczesnych rozwiązań automatyki elektroenergetycznej	EL2_K01
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	kolokwium zaliczające wykład, sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych	W,L
EU2	kolokwium zaliczające wykład	W
EU3	kolokwium zaliczające wykład	W
EU4	sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych, dyskusja nad sprawozdaniami z ćwiczeń, obserwacja pracy na zajęciach lab.	L
EU5	wykonany i działający układ pomiarowy	L
EU6	sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych, dyskusja nad sprawozdaniami z ćwiczeń, obserwacja pracy na zajęciach lab.	L
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w wykładach	15
	Udział w laboratorium	15
	Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych	10
	Opracowanie sprawozdań z laboratorium	12
	Udział w konsultacjach związanych z laboratorium	5
	Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego i obecność na nim	5
	RAZEM:	62
Wskaźniki ilościowe		GODZINY ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35 1,4
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		32 1,3

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korniluk W., Woliński K.: Elektroenergetyczna automatyka zabezpieczeniowa. Wyd. III. Wydawnictwa Politechniki Białostockiej. Białystok 2012. 2. Machowski J. Regulacja i stabilność systemu elektroenergetycznego. Warszawa , WNT, 2007. 3. Lubośny Z.: Farmy wiatrowe w systemie elektroenergetycznym. Warszaw, WNT 2009. 4. Pawlik M.: Elektrownie. WNT, Warszawa 2009. 5. Winkler W., Wiszniewski A.: Automatyka zabezpieczeniowa w systemach elektroenergetycznych. WNT, Warszawa 2004. 	
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gonen T.: Electric power distribution system engineering. 2nd ed. CRC/Taylor & Francis, Boca Raton 2008. 2. Crappe M.: Electric power systems. London: ISTE; Hoboken:2008. 	
Jednostka realizująca	Katedra Elektroenergetyki, Fotoniki i Techniki Świetlnej	Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Dariusz Sajewicz	22.03.2019r.

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia z techniki świetlnej 1							Kod przedmiotu	ES2E100 007	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	30							Punkty ECTS	2	
Przedmioty wprowadzające	"-"									
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawami prawami dotyczącymi promieniowania optycznego. Przedstawienie współczesnej wiedzy na temat wpływu światła sztucznego na środowisko. Zaprezentowanie informacji o sposobach wyznaczania wielkości charakteryzujących promieniowanie optyczne oraz ich interpretacji danych. Przedstawienie tendencji rozwojowych dotyczących źródeł światła i opraw oświetleniowych.									
Treści programowe	Jakościowe i ilościowe cechy promieniowania optycznego. Prawa opisujące promieniowanie termiczne. Wrażenia świetlne - narząd wzroku. Wielkości świetlne i ich jednostki. Elektryczne sposoby wytwarzania światła. Parametry barwowe źródeł światła. Jakość oddawania barw źródeł światła. Rozkład przestrzenny strumienia świetlnego źródeł światła i opraw oświetleniowych. Bezpieczeństwo fotobiologiczne źródeł światła. Zanieczyszczenie światłem.									
Metody dydaktyczne	Wykład - prezentacja multimedialna.									
Forma zaliczenia	Wykład - kolokwium zaliczające.									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	zna prawa fizyczne dotyczące opisu promieniowania optycznego							EL2_W01		
EU2	definiuje parametry techniczne źródeł światła							EL2_W05		
EU3	zna sposoby wyznaczania wielkości charakteryzujących promieniowanie optyczne							EL2_W05		
EU4	zna zagadnienia dotyczące wpływu światła sztucznego na środowisko							EL2_W09		

EU5		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	kolokwium zaliczające	W
EU2	kolokwium zaliczające	W
EU3	kolokwium zaliczające	W
EU4	kolokwium zaliczające	W
EU5		
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w wykładach	30
	Udział w konsultacjach	5
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu i obecność na tym zaliczeniu	15
	RAZEM:	50
Wskaźniki ilościowe		GODZINY ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35 1,4
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Żagan W.: Podstawy techniki świetlnej, Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2014. 2. Zausznica A.: Nauka o barwie, PWN, Warszawa 2013. 3. Tran Quoc Khanh, Bodrogi P, Trinh Quang Vinh.: Color Quality of Semiconductor and Conventional Light Sources, Wiley-VCH, 2017. 4. Bąk J.: Technika oświetlenia, COSiW, Warszawa 2017 5. Fryc I.: Źródło światła o kształtowanej charakterystyce widmowej, Rozprawy Naukowe Politechnika Białostocka nr 138, Białystok 2006. 	
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Żagan W.: Obliczenia oświetlenia, Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2018. 2. Fryc I.: Oświetlenie tuneli drogowych - modelowanie i analiza wpływu rodzaju oprawy oświetleniowej na jakość oświetlenia, SEP Łódź 2017. 3. Tran Quoc Khanh, Bodrogi P, Quang Trinh Vinh, and Holger Winkler: LED lighting: technology and perception, Weinheim: Wiley-VCH, 2015. 	
Jednostka realizująca	Katedra Elektroenergetyki, Fotoniki i Techniki Świetlnej	Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr hab. inż. Irena Fryc	22.03.2019

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Urządzenia elektroenergetyczne							Kod przedmiotu	ES2E100 008	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	15		30					Punkty ECTS	4	
Przedmioty wprowadzające										
Cele przedmiotu	<p>Zapoznanie studentów z pracą oraz doбором urządzeń elektroenergetycznych w sieciach i instalacjach elektroenergetycznych SN i WN. Nauczenie zaawansowanych kryteriów doboru urządzeń elektroenergetycznych na warunki pracy normalnej oraz zakłóceń, z uwzględnieniem oddziaływania środowiskowego. Rozszerzenie wiedzy na temat zasad i kryteriów wymiarowania środków ochrony przeciwporażeniowej oraz organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w energetyce zawodowej. Rozwinięcie zasad stosowania nowoczesnej aparatury diagnostycznej oraz prowadzenia i weryfikacji badań urządzeń elektroenergetycznych</p>									
Treści programowe	<p><u>Wykład:</u> Klasyfikacja i środowiska urządzeń elektroenergetycznych – ich wpływ na poprawną pracę urządzeń. Prądy robocze i zwarciove oraz impedancje zastępcze rozległych układów elektroenergetycznych. Ciepłe działanie prądów roboczych i zwarciowych. Elektrodynamiczne działanie prądów zwarciowych. Łuk elektryczny i zasady jego gaszenia. Łączniki elektroenergetyczne WN. Przebiegi łączeniowe w obwodach prądu przemiennego. Ograniczanie prądów zwarciowych. Przekładniki prądowe i napięciowe. Eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych. Zasady organizacji pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych. Ochrona przeciwporażeniowa w urządzeniach WN.</p> <p><u>Laboratorium:</u> Badania diagnostyczne aparatury łączeniowej. Badania i ocena skuteczności ochrony przeciwporażeniowej w urządzeniach WN. Badania eksploatacyjne aparatury elektroenergetycznej (transformatorów, kabli elektroenergetycznych, baterii kondensatorów itp.)</p>									

Metody dydaktyczne	Wykład problemowy oraz informacyjny, Eksperyment	
Forma zaliczenia	Wykład – końcowe zaliczenie pisemne. Laboratorium - ocena sprawozdań, sprawdziany przygotowania do ćwiczeń, dyskusja nad wynikami pomiarów	
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
EU1	student ma pogłębioną oraz podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat obowiązujących przepisów dotyczących budowy, doboru oraz eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych;	EL2_W07
EU2	ma obszerną wiedzę na temat zakłóceń występujących w sieciach elektroenergetycznych oraz metod przeciwdziałania ich negatywnych skutków;	EL2_W04, EL2_W12
EU3	posiada wiedzę na temat trendów rozwojowych w zakresie budowy, doboru oraz diagnostyki urządzeń elektroenergetycznych;	EL2_W09
EU4	potrafi przygotować dokumentacje z prowadzonych badań eksploatacyjnych urządzeń elektroenergetycznych;	EL2_U02
EU5	potrafi formułować i weryfikować hipotezy związanymi z badaniami odbiorczymi oraz eksploatacyjnymi urządzeń elektroenergetycznych;	EL2_U04
EU6	potrafi działać w sposób kreatywny organizując i zarządzając pracą innych osób w energetyce.	EL2_U14
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	Końcowe zaliczenie pisemne	W
EU2	Końcowe zaliczenie pisemne	W
EU3	Końcowe zaliczenie pisemne	W
EU4	Ocena sprawozdań, sprawdziany przygotowania do ćwiczeń, dyskusja nad wynikami pomiarów	L
EU5	Ocena sprawozdań, sprawdziany przygotowania do ćwiczeń, dyskusja nad wynikami pomiarów	L
EU6	Ocena sprawozdań, sprawdziany przygotowania do ćwiczeń, dyskusja nad wynikami pomiarów	L
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w zajęciach wykładowych	15
	Udział w ćwiczeniach laboratoryjnych	30
	Udział w konsultacjach związanych z przedmiotem	5

	Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych	25	
	Opracowanie sprawozdań z laboratorium	15	
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu oraz obecność na nim	10	
	RAZEM:	100	
Wskaźniki ilościowe		GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		50	2
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		70	2,8
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Markiewicz H.: Urządzenia elektroenergetyczne. WNT, Warszawa 2008. 2. Beldowski T, Markiewicz H.: Stacje i urządzenia elektroenergetyczne. WNT, Warszawa 1998. 3. Markiewicz H.: Bezpieczeństwo w elektroenergetyce, WNT, Warszawa 2014. 4. Dołęga W.: Stacje elektroenergetyczne. Wydawnictwa P.Wr., Wrocław 2007. 5. Obowiązujące akty prawne oraz normy 		
Literatura uzupełniająca	1. Laughton M.A., Warne D.J.: Electrical Engineers Reference Book. Newnes Elsevier Science. Sixteenth Edition, 2003		
Jednostka realizująca	Katedra elektroenergetyki, Fotoniki i Techniki Świetlonej	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	Marcin Sulkowski		22.03.2019 r.

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika						Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny						Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Język angielski						Kod przedmiotu	ES2E100 051	
							Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
		30						Punkty ECTS	2
Przedmioty wprowadzające	Potwierdzona znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej B1/B2								
Cele przedmiotu	Pogłębienie sprawności władania językiem angielskim – przygotowanie i wygłaszanie prezentacji oraz prowadzenie dyskusji. Tworzenie złożonych tekstów, wykorzystywanie i opiniowanie obcojęzycznych informacji źródłowych z zakresu studiowanej specjalności.								
Treści programowe	Tematyka: wypadki w hydroelektrowni, raporty, ubieganie się o pracę, nowości techniczne. Gramatyka: warunkowe III typu, imiesłów przysłówkowy uprzedni, czasowniki modalne								
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia przedmiotowe, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa, metoda kognitywna, metoda komunikatywna								
Forma zaliczenia	Ocena na podstawie sprawdzianów pisemnych, prac domowych ustnych i pisemnych, przygotowanej prezentacji, dyskusji na zajęciach.								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	potrafi przygotować i przedstawić prezentację ustną w języku angielskim na temat realizacji zadania projektowego oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą prezentacji							EL2_U12	
EU2	rozumie i tworzy złożone teksty w języku angielskim związane z elektrotechniką, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego							EL2_U13	
EU3	czyta ze zrozumieniem karty katalogowe, noty aplikacyjne, instrukcje obsługi urządzeń elektrycznych oraz podobne dokumenty w języku angielskim							EL2_U01, EL2_U13	

	zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		
EU4	posługuje się językiem angielskim, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	EL2_U13	
EU5			
EU6			
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	sprawdzenie i ocena przygotowanej prezentacji, wypowiedzi ustne	C	
EU2	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C	
EU3	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C	
EU4	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C	
EU5			
EU6			
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.	
Wyliczenie	Udział w zajęciach	30	
	Udział w konsultacjach związanych z ćwiczeniami	5	
	Wykonanie prac domowych i przygotowanie się do testów	25	
		RAZEM:	60
Wskaźniki ilościowe		GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35	1,4
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		60	2,4
Literatura podstawowa	1. David Bonamy, Technical English 3, Pearson Longman, 2011. 2. David Bonamy, Technical English 3 workbook, Pearson Longman, 2011.		
Literatura uzupełniająca	1. Wielki Słownik Naukowo Techniczny angielsko-polski/polsko angielski, Wydawnictwo Naukowo - Techniczne, 2006. 2. Wielki Słownik Angielsko-Polski/Polsko-Angielski, PWN 2002. 3. Materiały własne prowadzącego oraz materiały pozyskane z Internetu o		

	tematyce związanej z kierunkiem.	
Jednostka realizująca	Studium Języków Obcych	Data opracowania programu
Program opracował(a)	mgr Michał Citko	22.03.2019 r.

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika						Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny						Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Język niemiecki						Kod przedmiotu	ES2E100 052	
							Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
	·	30						Punkty ECTS	2
Przedmioty wprowadzające	Potwierdzona znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B1/B2								
Cele przedmiotu	Pogłębienie sprawności władania językiem niemieckim – przygotowanie i wygłoszenie prezentacji oraz prowadzenie dyskusji. Tworzenie złożonych tekstów, wykorzystywanie i opiniowanie obcojęzycznych informacji źródłowych z zakresu studiowanej specjalności.								
Treści programowe	Zakres tematyczny: prowadzenie korespondencji służbowej, prowadzenie rozmów z klientami, współpracownikami oraz rozmów biznesowych, prezentacja specjalizacji kierunku studiów, przygotowanie streszczenia wybranego artykułu naukowego. Zagadnienia gramatyczno-syntaktyczne: gramatyka funkcjonalna, konstrukcje zdaniowe charakterystyczne dla form formalnych, słowotwórstwo.								
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia przedmiotowe, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa, metoda kognitywna, metoda komunikatywna								
Forma zaliczenia	Ocena na podstawie sprawdzianów pisemnych, prac domowych ustnych i pisemnych, przygotowanej prezentacji, dyskusji na zajęciach.								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	potrafi przygotować i przedstawić prezentację ustną w języku niemieckim na temat realizacji zadania projektowego oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą prezentacji							EL2_U12	
EU2	rozumie i tworzy złożone teksty w języku niemieckim związane z elektrotechniką, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu							EL2_U13	

	mu Opisu Kształcenia Językowego		
EU3	czyta ze zrozumieniem karty katalogowe, noty aplikacyjne, instrukcje obsługi urządzeń elektrycznych oraz podobne dokumenty w języku niemieckim zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	EL2_U01, EL2_U13	
EU4	posługuje się językiem niemieckim, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	EL2_U13	
EU5			
EU6			
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja	
EU1	sprawdzenie i ocena przygotowanej prezentacji, wypowiedzi ustne	C	
EU2	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C	
EU3	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C	
EU4	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C	
EU5			
EU6			
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.	
Wyliczenie	Udział w zajęciach	30	
	Udział w konsultacjach związanych z ćwiczeniami	5	
	Wykonanie prac domowych i przygotowanie się do testów	25	
	RAZEM:	60	
Wskaźniki ilościowe		GODZINY	ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35	1,4
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		60	2,4
Literatura podstawowa	3. Ch. Kuhn, R.M. Niemann, B. Winzer-Kiontke: studio d - Die Mittelstufe B2, Cornelsen Verlag 2010. 4. Wioletta Omelianiuk, Halina Ostapczuk: Sach- und Fachtexte auf Deutsch,		

	<p>Teil 2, Politechnika Białostocka, Białystok, 2010.</p> <p>5. Materiały własne prowadzącego (adaptowane i opracowane teksty z literatury fachowej oraz z Internetu).</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>4. Renate Wagner: Grammatiktraining Mittelstufe, Verlag für Deutsch, 1997.</p> <p>5. Słownik techniczny niemiecko-polski i polsko-niemiecki, PWN, 2010.</p> <p>6. Annette Müller, Sabine Schlüter: Im Beruf, (Kurs- und Arbeitsbuch), Huber, 2014.</p>	
Jednostka realizująca	Studium Języków Obcych	Data opracowania programu
Program opracował(a)	mgr Artur Kuźmich	22.03.2019 r.

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika						Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Przedmiot wspólny						Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Język rosyjski						Kod przedmiotu	ES2E100 053	
							Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
		30						Punkty ECTS	2
Przedmioty wprowadzające	Potwierdzona znajomość języka rosyjskiego na poziomie co najmniej B1/B2								
Cele przedmiotu	Doskonalenie sprawności władania językiem rosyjskim – rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisania, w tym słownictwa z zakresu elektrotechniki								
Treści programowe	Zakres tematyczny: Korespondencja służbowa. Spotkania służbowe, negocjacje. Leksyka specjalistyczna. Zagadnienia gramatyczne - Utrwalenie poznanych struktur morfologicznych i syntaktycznych na bazie omawianych tekstów.								
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia przedmiotowe, metoda sytuacyjna, metoda komunikatywna, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa, dyskusja.								
Forma zaliczenia	Ocena na podstawie sprawdzianów pisemnych, prac domowych ustnych i pisemnych, przygotowanej prezentacji, dyskusji na zajęciach.								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	potrafi przygotować i przedstawić prezentację ustną w języku rosyjskiego na temat realizacji zadania projektowego oraz poprowadzić dyskusję dotyczącą prezentacji							EL2_U12	
EU2	rozumie i tworzy złożone teksty w języku rosyjskim związane z elektrotechniką, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego							EL2_U13	
EU3	czyta ze zrozumieniem karty katalogowe, noty aplikacyjne, instrukcje obsługi urządzeń elektrycznych oraz podobne dokumenty w języku rosyjskim zgodnie z							EL2_U01, EL2_U13	

	wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	
EU4	posługuje się językiem rosyjskim, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	EL2_U13
EU5		
EU6		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	sprawdzenie i ocena przygotowanej prezentacji, wypowiedzi ustne	C
EU2	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C
EU3	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C
EU4	sprawdzian pisemny, sprawdzenie prac domowych ustnych i pisemnych, udział w dyskusji	C
EU5		
EU6		
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w zajęciach	30
	Udział w konsultacjach związanych z ćwiczeniami	5
	Wykonanie prac domowych i przygotowanie się do testów	25
	RAZEM:	60
Wskaźniki ilościowe		GODZINY ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35 1,4
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		60 2,4
Literatura podstawowa	6. Fast L., Zwolińska M.: Biznesmeni mówią po rosyjsku. Русский язык в деловой среде. Dla zaawansowanych. Продвинутый уровень. Poltext, Warszawa, 2005. 7. Kuzmina I., Śliwińska B.: Język rosyjski. 365 zadań i ćwiczeń z rozwiązaniami. Langenscheid, Warszawa, 2008. 8. Mroczek T.: Русская коммерческая корреспонденция. Dolnośląskie Wydawnictwo Edukacyjne, Wrocław, 2009.	

	9. Teksty specjalistyczne z Internetu, książek rosyjskich.	
Literatura uzupełniająca	<p>7. 1. Kowalska N., Samek D.: Praktyczna gramatyka języka rosyjskiego. REA, Warszawa, 2004.</p> <p>8. Kuca Z.: Język rosyjski dla średniozaawansowanych. WSiP, Warszawa, 2007.</p> <p>9. Materiały z rosyjskojęzycznych portali internetowych, prasy i książek.</p> <p>10. Rozmówki biznesowe. Język rosyjski. Langenscheidt, Warszawa, 2003.</p> <p>11. Słownik naukowo-techniczny rosyjsko-polski. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa, 1999</p>	
Jednostka realizująca	Studium Języków Obcych	Data opracowania programu
Program opracował(a)	mgr Irena Kamińska	22.03.2019 r.

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Elektroenergetyka i technika świetlna							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Nazwa przedmiotu	Sieci elektroenergetyczne WN							Kod przedmiotu	ES2E101 101
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
	15			15				Punkty ECTS	2
Przedmioty wprowadzające									
Cele przedmiotu	<p>Zapoznanie studentów z rozbudowanymi układami oraz zaawansowanymi rozwiązaniami konstrukcyjnymi sieci elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć oraz doбором urządzeń wchodzących w skład tych sieci. Nauczenie projektowania rozbudowanych sieci elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć oraz wymagań norm i przepisów, jakie powinny spełniać nowo projektowane linie przesyłowe WN. Wykonanie projektu fragmentu sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia.</p>								
Treści programowe	<p><u>Wykład:</u> Sieci przesyłowe, okręgowe i rejonowe, ich wzajemne powiązania i kompleksowe zadania w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym (KSE). Rozwiązania konstrukcyjne elektroenergetycznych linii napowietrznych i kablowych wysokich i najwyższych napięć (WN i NN). Straty mocy i energii w sieciach elektroenergetycznych oraz sprawność przesyłu energii. Zwarcia symetryczne i niesymetryczne w sieciach elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć. Wpływ warunków atmosferycznych na prace linii napowietrznych. Naprężenia w przewodach, rozkład naprężeń, rodzaje naprężeń i równanie stanów. Sposoby zawieszenia przewodów, obostrzenia.</p> <p><u>Projekt:</u> Obliczanie sił naciągu przewodów. Obliczanie zwisów przewodów dla wybranych warunków. Wyznaczanie minimalnej wysokości zawieszenia przewodów. Wybór sposobu zawieszenia przewodów – obostrzenia. Dobór izolatorów. Dobór sylwetki słupa i parametrów rozmieszczenia przewodów. Tablice i wykresy montażowe.</p>								
Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna, projektowanie praktycznych rozwiązań technicznych układów elektroenergetycznych								

Forma zaliczenia	Wykład - zaliczenie pisemne. Projekt - wykonanie projektu, obrona projektu	
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
EU1	potrafi opisać budowę oraz zasady działania zaawansowanych i rozbudowanych sieci elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć;	EL2_W04
EU2	identyfikuje i opisuje zaawansowane i nowoczesne rozwiązania techniczne budowy sieci elektroenergetycznych NN i WN;	EL2_W09
EU3	potrafi stosować w praktyce zasady doboru urządzeń elektroenergetycznych wchodzących w skład sieci elektroenergetycznych WN;	EL2_U03
EU4	projektuje zaawansowane układy elektroenergetyczne samodzielnie korzystając z norm i katalogów w celu prawidłowego doboru urządzeń;	EL2_U01, EL2_U05
EU5	potrafi sporządzić dokumentację projektową fragmentu sieci elektroenergetycznej WN.	EL2_U02
EU6		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	Zaliczenie pisemne wykładu	W
EU2	Zaliczenie pisemne wykładu	W
EU3	Wykonanie projektu, obrona projektu	P
EU4	Wykonanie projektu, obrona projektu	P
EU5	Wykonanie projektu, obrona projektu	P
EU6		
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w wykładach	15
	Udział w zajęciach projektowych	15
	Udział w konsultacjach	5
	Przygotowanie projektu i jego obrona	10
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu i obecność na nim	10
	RAZEM:	55
Wskaźniki ilościowe		GODZINY ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35 1,4

Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		25	1
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niebrzydowski J.: Sieci elektroenergetyczne, Wydawnictwa Politechniki Białostockiej, 2000. 2. Kujarczyk S.: Elektroenergetyczne sieci rozdzielcze. PWN, Warszawa, 2004 3. Marzecki J.: Elektroenergetyczne sieci miejskie: zagadnienia wybrane. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006. 4. Marzecki J.: Rozdzielcze sieci elektroenergetyczne: zagadnienia wybrane. Oficyna Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2001. 		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bożentowicz L., Kujarczyk-Bożentowicz M.: Sieci elektroenergetyczne : struktura i wybrane zagadnienia. Wydawnictwo SEP-COSiW, Warszawa 2008. 2. Marzecki J.: Terenowe sieci elektroenergetyczne. Wydawnictwo Instytutu Technologii Eksploatacji, Radom 2007. 3. Szkutnik J.: Perspektywy i kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego: zagadnienia wybrane. Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2011. 4. Crappe M.: Electric power systems. Wiley, London, Hoboken 2008. 		
Jednostka realizująca	Katedra Elektroenergetyki, Fotoniki i Techniki Świetlonej	Data opracowania programu	
Program opracował(a)	dr inż. Grzegorz Hołdyński	29.03.2019 r.	

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka										
Kierunek studiów	Elektrotechnika							Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Elektroenergetyka i technika świetlna							Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Nowoczesne oprawy oświetleniowe – wybrane zagadnienia 1							Kod przedmiotu	ES2E101 102	
								Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1	
	30							Punkty ECTS	2	
Przedmioty wprowadzające	"-"									
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z obszarami aplikacji nowoczesnych opraw oświetleniowych. Zapoznanie studentów z budową i parametrami nowoczesnych opraw oświetleniowych. Omówienie podstawowych metod projektowania opraw oświetleniowych. Wykształcenie wiedzy o doborze materiałów, źródeł światła oraz innych elementów niezbędnych do poprawnego skonstruowania nowoczesnej oprawy oświetleniowej. Wykształcenie wiedzy o metodach komputerowego wspomaganie procesu projektowania.									
Treści programowe	Obszary zastosowań nowoczesnych opraw oświetleniowych. Parametry i wielkości świetlne charakteryzujące oprawy oświetleniowe. Właściwości techniczne nowoczesnych opraw oświetleniowych. Współczesne źródła światła. Sposoby zasilania i sterownia nowoczesnych opraw oświetleniowych. Elementy niezbędne do poprawnego skonstruowania oprawy oświetleniowej. Podstawowe metody projektowania elementów kształtujących wiązkę światła w nowoczesnych oprawach oświetleniowych. Programy wspomaganie komputerowego w projektowaniu opraw oświetleniowych.									
Metody dydaktyczne	Wykład - prezentacja multimedialna, dyskusja									
Forma zaliczenia	Wykład - kolokwium									
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się		
EU1	zna i rozumie parametry i wielkości świetlne charakteryzujące oprawy oświetleniowe							EL2_W05		
EU2	zna i rozumie właściwości techniczne nowoczesnych opraw oświetleniowych							EL2_W09		

EU3	zna i rozumie obszary i możliwości zastosowań nowoczesnych oprawach oświetleniowych	EL2_W09
EU4	zna i rozumie podstawowe metody projektowania elementów kształtujących wiązkę światła w oprawach oświetleniowych	EL2_W07
EU5		
EU6		
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	kolokwium	W
EU2	kolokwium	W
EU3	kolokwium	W
EU4	kolokwium	W
EU5		
EU6		
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w wykładach	30
	Praca własna z literaturą dotyczącą wykładu	10
	Udział w konsultacjach związanych z wykładem	5
	Przygotowanie się do zaliczenia	5
	RAZEM:	50
Wskaźniki ilościowe		GODZINY
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		35
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		1,4
Literatura podstawowa	1. Żagan W.: Oprawy oświetleniowe. Kształtowanie rozsyłu strumienia świetlnego i luminancj, Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej, 2012 2. Fryc I.: Źródło światła o kształtowanej charakterystyce widmowej, Rozprawy Naukowe PB nr 138, Białystok 2006 3. PN-EN 60598 Oprawy oświetleniowe - Wymagania ogólne i badania 4. Dybczyński W., Oleszyński T., Skonieczna M.: Projektowanie opraw oświetleniowych. Wydawnictwa PB, Białystok 1996 5. Chaves J.: Introduction to Nonimaging Optics, Taylor & Francis Ltd, wyd. 2; 2017 ISBN 9781138747906	
Literatura uzupełniająca	1. Zausznica A.: Nauka o barwie, PWN, Warszawa 2013 2. Zalewski S. Projektowanie układów optycznych do elektroluminescencyjnych źródeł światła z wykorzystaniem metody graficznej, Prace Naukowe Politechniki Warszawskiej, Z. 147, 2016	
Jednostka realizująca	Katedra Elektroenergetyki, Fotoniki i Techniki Świetlonej	Data opracowania programu
Program oprac.	dr hab. inż. Irena Fryc	22.03.2019

cowal(a)		
-----------------	--	--

KARTA PRZEDMIOTU

Politechnika Białostocka									
Kierunek studiów	Elektrotechnika						Poziom i forma studiów	Drugiego stopnia stacjonarne	
Specjalność / ścieżka dyplomowania	Automatyka przemysłowa i technika mikroprocesorowa						Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Nazwa przedmiotu	Systemy czasu rzeczywistego						Kod przedmiotu	ES2E102 201	
							Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy	
Formy zajęć i liczba godzin	W	Ć	L	P	Ps	T	S	Semestr	1
	30		30					Punkty ECTS	4
Przedmioty wprowadzające	Informatyka 1, 2; Mikrokontrolery								
Cele przedmiotu	Zapoznanie studentów z architekturą oraz podstawowymi modułami funkcjonalnymi systemów operacyjnych czasu rzeczywistego (RTOS). Zapoznanie z działaniem wybranego systemu czasu rzeczywistego. Nauczenie tworzenia aplikacji komunikujących się w czasie rzeczywistym.								
Treści programowe	<p><u>Wykład</u> Komputerowe sterowanie procesami. System operacyjny - zadania, architektura, podstawowe mechanizmy pracy. Standard POSIX. Architektura systemów operacyjnych czasu rzeczywistego: jądro systemu, zarządzanie procesami i zadaniami, synchronizacja i komunikacja międzyzadaniowa, alarmy, przerwanie. Charakterystyka porównawcza wybranych komercyjnych i niekomercyjnych systemów operacyjnych.</p> <p><u>Laboratorium</u> Podstawy tworzenia aplikacji w wybranym programie narzędziowym (tworzenie, kompilacja projektu). Aplikacje wielowątkowe. Tworzenie mechanizmów i kanałów połączeń. Komunikacja aplikacji działającej pod kontrolą systemu czasu rzeczywistego z wybranymi elementami wykonawczymi.</p>								
Metody dydaktyczne	Wykład, laboratorium								
Forma zaliczenia	Wykład - zaliczenie pisemne. Laboratorium - ocena sprawozdań.								
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się							Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	
EU1	Definiuje system operacyjny czasu rzeczywistego oraz jego właściwości;							EL2_W05	

EU2	Określa podstawowe komponenty systemu operacyjnego czasu rzeczywistego oraz zasady ich współdziałania;	EL2_W05
EU3	Opisuje cechy i rozwiązania implementacyjne wybranych komercyjnych systemów operacyjnych czasu rzeczywistego, zna przykłady takich systemów;	EL2_W05
EU4	Formułuje algorytmy realizacji zadań sterowania w czasie rzeczywistym w wybranych technikach programistycznych;	EL2_U01, EL2_U02 , EL2_U11, EL2_U14, EL2_U15
EU5	Potrafi skonfigurować system do współpracy z urządzeniem automatyki w czasie rzeczywistym;	EL2_U01, EL2_U02 , EL2_U11, EL2_U14, EL2_U15
EU6	Potrafi utworzyć i przetestować aplikację działającą w czasie rzeczywistym.	EL2_U01, EL2_U02 , EL2_U11, EL2_U14, EL2_U15
Symbol efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się	Forma zajęć, na której zachodzi weryfikacja
EU1	Zaliczenie pisemne wykładu	W
EU2	Zaliczenie pisemne wykładu	W
EU3	Zaliczenie pisemne wykładu	W
EU4	Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego	L
EU5	Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego	L
EU6	Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego	L
Bilans nakładu pracy studenta (w godzinach)		Liczba godz.
Wyliczenie	Udział w wykładach	30
	Udział w laboratorium	30
	Przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych	13
	Opracowanie sprawozdań z laboratorium	14
	Udział w konsultacjach związanych z wykładem i laboratorium	5
	Przygotowanie do zaliczenia wykładu	10
	RAZEM:	102
Wskaźniki ilościowe		GODZINY ECTS
Nakład pracy studenta związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela		65 2,6
Nakład pracy studenta związany z zajęciami o charakterze praktycznym		61 2,4
Literatura podstawowa	1. Gaj A. (red.): Systemy czasu rzeczywistego: praca zbiorowa. T. 2, Projektowanie i aplikacje. Wyd. Komunikacji i Łączności, Warszawa, 2005. 2. Sacha K.: Systemy czasu rzeczywistego. Oficyna Wydawnicza PW, Warszawa, 1999. 3. Stallings W.: Operating systems: internals and design principles, Boston:	

	<p>Pearson, 2012.</p> <p>4. Szymczyk P.: Systemy operacyjne czasu rzeczywistego. AGH, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne, Kraków, 2003.</p> <p>5. Ułasiewicz J.: Systemy czasu rzeczywistego. QNX Neutrino, Wyd. BTC, Warszawa, 2007.</p>	
Literatura uzupełniająca	<p>1. Majdzik P.: Programowanie współbieżne: systemy czasu rzeczywistego. Wyd. Helion 2012.</p> <p>2. Mazur Z. (red.): Modele i zastosowania systemów czasu rzeczywistego. WKiŁ, Warszawa 2008.</p> <p>3. Szmuc T.: Metody formalne w inżynierii oprogramowania systemów czasu rzeczywistego, WNT, Warszawa 2010.</p> <p>4. Tanenbaum A.S.: Modern operating systems. Boston: Pearson Education, 2015.</p>	
Jednostka realizująca	Katedra Automatyki i Elektroniki	Data opracowania programu
Program opracował(a)	dr inż. Rafał Kociszewski	22.03.2019